

קונטרס

ז' אדר

בו יבארו סודות וְרִזֵי דְרִזִין מִיּוֹמָא דִּהְלוּלָא
דְרַעֲיָא מִהֵימְנָא מִשָּׁה רַבְנֵנוּ וּמָה תַקֵּן בְּיוֹם
הַקְדוּשׁ וְהַנוֹרָא הַזֶּה

בְּנוֵי וּמֵיֶסֶד עַל־פִּי דְבָרֵי

רַבְנֵנוּ הַקְדוּשׁ וְהַנוֹרָא, אֹר הַגְּנוּז וְהַצָּפוֹן
בוֹצִינָא קְדִישָׁא עֲלָא, אֲדוּנָנוּ, מוֹרְנוּ וְרַבְנֵנוּ
רַבֵּי נַחֲמָן מְבַרְסֶלֶב, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ
וְעַל־פִּי דְבָרֵי תַלְמִידוֹ, מוֹרְנוּ

הַגְּאוּן הַקְדוּשׁ, אֹר נִפְלָא, אֲשֶׁר כָּל רַז לֹא אָנִיס לִיה

רַבֵּי נֶתָן מְבַרְסֶלֶב, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ
וּמִשְׁלֵב בְּפִסּוּקֵי תוֹרָה, נְבִיאִים, פְּתוּבִים וּמֵאֲמָרֵי
חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים מְגַמְרָא וּמְדַרְשִׁים וְזַהַר הַקְדוּשׁ

הוּבָא לְדָפוּס עַל־יְדֵי

חֲסִידֵי בְרֶסֶלֶב

עִיה"ק יְרוּשָׁלַיִם תּוֹבֵב"א

מוֹהֲרָא"ש נ"י אָמַר, שְׂאֲצֵל אַנְשֵׁי
שְׁלוֹמְנוּ הָיוּ מִתְקַבְּצִים יַחַד בְּיוֹם ז'
אֲדָר אֲצֵל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, וּמֵאֵז שֶׁהַצִּיּוֹן
הָיָה סָגוּר וּמְסֻגָּר לְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, הָיוּ
מִתְקַבְּצִים יַחַד אֲצֵל צִיּוֹן רַבִּי שְׂמֵעוֹן בֶּן
יוֹחָאֵי.

(אמרי-מוהרא"ש, חלק ב', סימן תתיט)

קונטרס

ז' אָדָר

א.

בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים! עֲלֵיכֶם לְדַעַת, שֶׁהַעֲקָר
וְהַיְסוּד בְּזֶה הָעוֹלָם הוּא אֲמוּנַת חַכָּמִים, כְּמוֹ שְׁאָמַר
רַבְּנוֹ ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַב"ן, חֶלֶק א', סִימָן סא): עַל-יְדֵי אֲמוּנַת
חַכָּמִים, יְכוּלִין לְהוֹצִיא מִשְׁפָּטָנוּ לְאוֹר; כִּי מִשְׁפָּט הוּא
עֲמוּדָא דְאִמְצָעִיתָא (תְּקוּנַי-זוֹהַר, יז:), הֵינּוּ בְּחִינַת דֶּרֶךְ
הַמְּצָע, שְׂאִינוּ נוֹטֵה לְיָמִין וְלִשְׂמָאל. וְזֶה זוֹכִין
עַל-יְדֵי אֲמוּנַת חַכָּמִים, שֶׁהוּא בְּחִינַת (דְּבָרִים יז, יא): "לֹא
תִסּוּר מִן הַדָּבָר אֲשֶׁר יוֹרוּף יָמִין וּשְׂמָאל". וְעַל-כֵּן
עַל-יְדֵי-זֶה יוֹצֵא הַמְּשָׁפֵט בְּרוּר, בְּבְחִינַת: "מִשְׁפָּטִי
אָמַת" (תְּהִלִּים יט, י); הֵינּוּ, כִּי כָּל הַלְמוּדִים שֶׁהָאָדָם
לוֹמֵד, צָרִיךְ שִׁיקְבֵּל וְיוֹצִיא מֵהֶם מִשְׁפָּטִי אָמַת, שֶׁלֹּא
יְהִי בְּבְחִינַת מִשְׁפָּט מְעַקֵּל דֵּהֵינּוּ, שִׁיקְבֵּל וְיִלְמַד מִכָּל
הַלְמוּדִים שְׁלוּמַד מִשְׁפָּטִי הַנְּהַגוֹת, שִׁידַע אִיךָ
לְהַתְנַהֵג: הֵן לְעֲצֻמוֹ, הֵן לְאַחֲרִים, שְׂמַתְנַהֲגִים לְפִי

דעתו, כל אחד ואחד כפי בחינתו, כפי הממשלה
 והרבנות שיש לו, הן לרב או למעט, וכל זה זוכין
 על-ידי אמונת חכמים, שהיא בחינת: "לא תסור"
 וכו', בבחינת משפטי אמת, שאינו נוטה לימין
 ושמאל, אבל כשפוגם באמונת חכמים, אזי נדון
 ביגיעת בשר, הינו במוותרות, כמו שאמרו חכמינו
 הקדושים (ערובין כא): 'הלועג על דברי חכמים נדון
 בצואה רותחת', כמו שכתוב (קהלת יב, יב): "ולחג הרבה
 יגיעת בשר"; והיא מדה כנגד מדה, פי הוא אינו
 מאמין בדבריהם, ומלעיג עליהם, ודבריהם הם אף
 למותר אצלו; על-כן נדון במוותרות, וכל המשפטים
 הן מן המוח, בבחינת (מלכים-א ג, כח): "וייראו מפני
 המלך, פי ראו פי חכמת אלקים בקרבם לעשות
 משפט"; והמוח, הוא לפי המזון, וכשהגוף נקי, אזי
 המוח ברור, ואזי יכול להוציא משפטי אמת, הנהגות
 ישרות. אבל כשנדון במוותרות, על-ידי פגם אמונת
 חכמים, אזי עולים עשנים סרוחים אל המוח,
 ומערבבים ומבלבלין דעתו, ואזי אינו יכול להוציא
 משפטי אמת, ואזי יוצא משפט מעקל, כמו שכתוב
 (חבוקק א, ד): "כי רשע מכתיר את הצדיק, על-כן יצא
 משפט מעקל"; הינו, על-ידי שהעשנים סרוחים
 מסבבין ומקיפין המוח, ומבלבלין אותו, על-ידי-זה
 יוצא משפט מעקל, בבחינת (תהלים קמז, כ): "משפטים

בל ידעום"; הינו בלבול המחין; ולכן כשאדם מתחזק
 באמונת חכמים, על-ידי-זה הוא זוכה למח פרוור
 ומזכך מאד, ויודע לתן עצה לעצמו על כל פרט ופרט
 בחייו, ולהפוך עקר מרירת הצרה של חרבן-בית-
 המקדש וגלות ישראל מארצם, שהכל היה על-ידי
 שפגמו באמונת חכמים, כמו שכתוב (דברי-הימים-ב' לו,
 טז): "ויהיו מלעיבים במלאכי אלקים", ואמרו על זה
 חכמינו הקדושים (שבת קיט:): כל המבזה תלמידי
 חכמים, אין לו רפואה למכתו. ומאז שפגמנו באמונת
 חכמים, אין לנו שום עצה. כמו שכתוב (ירמיה מט, ז):
 "אבדה עצה מבנים נסרחה חכמתם"; הינו על-ידי
 עשנים סרוחים שמבלבלין החכמה שבמח, בחינת
 נסרחה חכמתם, על-ידי-זה אבדה עצה מבנים. ועל זה
 צועק דוד המלך, עליו השלום (תהלים יג, ג): "עד אנה
 אשית עצות בנפשי יגון בלבבי יומם, עד אנה ירום
 איבי עלי", שזה נאמר על הארבע גליות, כמו שפרש
 רש"י שם, שעקר הצרה מה שאין יכולין לשית עצות
 בנפשו, כל אחד על מה שצריך; כי האדם צריך הרבה
 עצות בזה העולם כל ימי חייו, כדי שיוכל להציל
 עצמו ממה שצריך להנצל, שלא יאבד שני עולמות,
 חס ושלום; כי מי שיש לו מח בקדקדו, ראוי לשית
 לב על אודותיו מה נעשה עמו בזה העולם. ועל מה
 בא לזה העולם, לעבר בדאגות ובצרות וכיגונות,

בכעס ובמכאובות כָּאֵלֶּה, וסופו לַעֲפֹר יָשׁוּב, לְמָקוֹם עֶפְרָה, רַמָּה וְתוֹלְעָה. וּמִי יוֹדֵעַ אֵיךְ יֵצֵא מִשְׁפָּטוֹ וְדִינוֹ בְּיוֹם הַדִּין הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא, כִּי גָדוֹל יוֹם הוּא וְנוֹרָא מְאֹד, כְּמוֹ שֶׁפָּתוּב (יואל ב, יא): "כִּי גָדוֹל יוֹם הַיְיָ" הַזֶּה וְנוֹרָא מְאֹד וּמִי יְכִילָנוּ"; בּוֹדָאֵי צָרִיךְ כָּל אָדָם לִפְקַח עַל עֵסְקָיו, וְלָשִׁית עֲצוֹת בְּנַפְשׁוֹ, אוֹלֵי יוֹכֵל לְמַלְט נַפְשׁוֹ, וּבִפְרָט מִי שֶׁכָּבַר נֶפֶל בְּמָקוֹם שֶׁנֶּפֶל, וְנִכְשַׁל בְּמָה שֶׁנִּכְשַׁל, בְּעֵבְרוֹת חַמּוּרוֹת חֲלוּל שֶׁבֶת וְאָכִילֵת טְרֵפוֹת וְנִבְלוֹת, רַחֲמָנָא לִישְׁזַבֵּן, וְכֹל מִינֵי פָגָם הַבְּרִית, גְּלוּי עֲרִיּוֹת, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, הַמְצוּיִים עֲכָשׁוּ, וּכְשֶׁאָדָם חוֹזֵר בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה, הוּא צָרִיךְ לְעֲצוֹת רַבּוֹת, אֵיךְ לְהַצִּיל אֶת נַפְשׁוֹ מִרְדַּת שַׁחַת, וְאֵיךְ לְצִאת מִפֶּחַ יְקוּשׁ שֶׁנֶּפֶל לְשָׁם. וְעַל זֶה צָרִיכִין הַרְבֵּה עֲצוֹת (לְקוּטֵי-הַלְכוֹת, תַּעֲנִית, הַלְכָה ד', אוֹת א'). וְלִבֵּא לְעֲצוֹת אֲמֵתִיּוֹת אֵי אֶפְשָׁר אֲלֵא עַל-יְדֵי שְׁמֵת־קָרְבִּין אֶל הַצַּדִּיק הָאֱמֵת, שֶׁהוּא בְּחִינַת מֹשֶׁה רַבֵּנוּ, שֶׁעֲצוֹתוֹ הִיא "כֹּלֵה זֶרַע אֱמֵת" (יִרְמְיָה ב, כא), כְּמוֹבֵא בְּדַבְּרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ז'); וּבּוֹדָאֵי הָעֲצוֹת שֶׁל הַצַּדִּיק הָאֱמֵת שֶׁהוּא בְּחִינַת מֹשֶׁה רַבֵּנוּ, הֵן עֲצוֹת מֵעֲלֵמָא דְאֵתִי, וְהֵן לְטוֹבָתוֹ שֶׁל כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל, כִּי מֹשֶׁה רַבֵּנוּ אוֹהֵב יִשְׂרָאֵל הִזָּה (מְנַחֲוֹת סה.); וְלִכֵּן אֲשַׁרֵּי מִי שֶׁזוֹכֶה לְהִתְקַרֵּב אֶל הַצַּדִּיק הָאֱמֵת, שֶׁהוּא בְּחִינַת מֹשֶׁה רַבֵּנוּ, וַיִּסְלַק אֶת דַּעְתּוֹ וְחֻכְמָתוֹ הַמְדַמָּה לְגַמְרֵי, וַיִּצִּית אוֹתוֹ עַל כָּל אֲשֶׁר יֹאמֵר כִּי הוּא

זֶה, כְּמוֹכָא בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קכג); וְהַעֲקָר הוּא עֲצוֹת אֲמִתּוּת, לִידַע אֵיךְ לַעֲבֹר אֶת זֶה הָעוֹלָם בְּשָׁלוֹם. וּבְפֶרֶט מִי שְׂכָבֵר נִכְשָׁל בְּמָה שְׂנִכְשָׁל, הוּא צָרִיךְ עֲצוֹת חֲדָשׁוֹת בְּכָל יוֹם אֵיךְ לְהַחֲזִיק מֵעֵמֶד וְלֹא לְהִשָּׁבֵר, כִּי מִי שֶׁחֹזֵר בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה, עָלָיו יֵשׁ כָּל מִינֵי נִסְיוֹנוֹת קָשִׁים וּמְרִים בְּכָל יוֹם, וְלִכֵּן הוּא צָרִיךְ עֲצוֹת חֲדָשׁוֹת. וְזֶה עֵקֶר הַחֲכָמָה שֶׁמִּקְבָּלִין מִהַצַּדִּיק הָאֱמֵת, שֶׁהוּא בְּחִינַת מֹשֶׁה רַבֵּנוּ, הַמְּאִיר חֲכָמָה וְדַעַת בְּלֵב הַמְּקַרְבִּים אֵלָיו. וְעֵקֶר תְּכָלִית כָּל הַחֲכָמוֹת הֵן הָעֲצוֹת, אֲשֶׁר תּוֹעֵלְנָה לוֹ לְנִצָּח וּנְצָחִים, שְׂיֻכַּל לְחַזֵּר עַל יָדָן בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה; כִּי כָּל מִי שֶׁחֹזֵר בְּתִשׁוּבָה צָרִיךְ לְעֲצוֹת חֲדָשׁוֹת בְּכָל יוֹם וּבְכָל שָׁעָה וּבְכָל רִגַע; כִּי תָמִיד עוֹלִים בְּמַחֲשַׁבְתּוֹ כָּל הָרַע וְהַזָּכָל שֶׁעָשָׂה עַד עַכְשָׁו וְנִכְנָסוֹת בּוֹ מִחֲשַׁבּוֹת לְחַזֵּר לְאַחֲרָיו, חֵס וְשָׁלוֹם, וְלִכֵּן עֵקֶר תְּקוּנַת הַתִּשׁוּבָה הוּא עַל-יְדֵי תְּקוּנַת שְׁלֵמוֹת הָעֲצָה (לקוטי-הלכות, ספּה, הלכה ז', אות ב'); כִּי עֵקֶר מִה שֶׁרְחוּקִין מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ הוּא רַק עַל-יְדֵי שְׂאִין יוֹדְעִין עֲצָה שְׁלֵמָה אֵיךְ לָשׁוּב לְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ — כָּל אֶחָד מִמְּקוֹמוֹ אֲשֶׁר נִתְּעָה לְשָׁם; כִּי בְּאֱמֵת הַכֹּל חֲפָצִים לִירְאָה אֶת שְׁמֵךְ וּמִתְגַּעְגְּעִים לָשׁוּב לְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, אֵךְ אֵין יוֹדְעִים עֲצוֹת אֵיךְ לָשׁוּב מִנִּי חֲשֵׁךְ אֲשֶׁר נִלְכַּד בּוֹ — כָּל אֶחָד וְאֶחָד לְפִי בְּחִינַתּוֹ. וְהַעֲקָר — עַל-יְדֵי פֶגַם אֲמוּנַת חֲכָמִים; כִּי אֵי אֶפְשָׁר לִידַע עֲצוֹת אֵיךְ

לשוב להשם יתברך, כי אם על-ידי צדיקים אמתיים שבכל דור ודור, שהם בבחינת משה רבנו, המורים לנו הדרך אשר גלף בה, ואת המעשה אשר נעשה; כי באמת עקר תקון שלמות העצה צריכין רק בעבודת השם יתברך, כי בודאי מי שבא על איזו עצה ותחבולה איך לעשות איזו עברה, חס ושלום – לגנב או לנאף, חס ושלום, בודאי אין זו נקראת עצה, מאחר שעל-ידי עצות אלו מוסר עצמו ליסורין ולמיתה בעולם הזה ובעולם הבא, שיורד עד שאול תחתיות. וכן אפלו כשבא על עצה איך להרויח ממון וכסף, אם אין הממון והכסף מסגל לו לעבודת השם יתברך, ואדרבה על-ידי-זה יתרחק ממנו יתברך, חס ושלום, גם זו אינה עצה טובה, כי זהו "עשר שמור לבעליו לרעתו" (קהלת ה, יב), מאחר שנתרחק על-ידי-זה מהשם יתברך, אשר הוא חיינו וארך ימינו לעולמי עד ולנצח נצחים. כי בודאי עצת הגנבים והנואפים שעושים מעשיהם על-ידי כמה עצות ותחבולות, ועל-פי-רב תופסים אותם בכבלי עני וברזל, ואחריתם עדי אויב, בודאי אין עצתם נחשבת לעצה, וכמו-כן כל עצת הרשעים והרחוקים מהשם יתברך, מאחר שאין זוכין על-ידי עצתם לתכלית האמתית, תכלית הנצחית, אדרבה, מתרחקים על-ידי עצות פאלו מהשם יתברך; כי בודאי מי שבא על עצה ותחבולה

איך לעשות סכין או חרב נפלאה, ואחר-כך הורגין
 אותו בחרבו ובסכינו, כמו שאמרו חכמינו הקדושים
 (פסחים כח.): סדנא בסדנא יתיב; אף-על-פי שהחרב
 נעשתה בחכמה גדולה, אינו נחשב לחכמה ועצה
 כלל, אדרבה, אין שטות וכסילות יותר מזה, שחשב
 עצות איך להרג את עצמו משגי עולמות, רחמנא
 לצלן. וכמו שמצינו כמה מעשיות שמספרים
 המחקרים בעצמן מגדל מפלתם הרעה; שכן כל אותן
 שהמציאו חכמות נפלאות בעולם כמו אסוקראט,
 שדנו אותו והרגוהו בשביל חכמתו, וכן זה שהמציא
 הכלי תחבולה להנצל מרעמים — נהרג על-ידי רעם,
 וכן קולומבוס וחרבריו שגלו את אמריקה, כל אותן
 שהיו העקר בענין זה — כלם מתו ונהרגו על-ידי-זה
 דיקא, כמבאר בספריהם גדל מפלתם, על-ידי חכמתם
 בעצמם שהמציאו דיקא, וכיוצא בזה ספורים
 ומעשיות רבות ורעות כאלה מענין חכמים גדולים
 שהמציאו חכמות גדולות, שהיתה להם מפלה גדולה
 על-ידי חכמתן שהמציאו דיקא. נמצא, שעצות
 וחכמות כאלו של הכלי העולם הזה, אפלו שלכאורה
 יוצאת מזה טובה לבני-אדם, עם כל זאת, אם אין
 משתמשים בזה לעבודת השם יתברך ולתכלית
 הנצחית, בודאי הם שטות גדולה, מאחר שלא חשבו
 כלום על עולם הבא, עולם הנצחי, רק על העולם

הַזֶּה, לְהִרְאוֹת כְּבוֹדָם וְעֲשָׂרָם, וּלְבַסּוֹף גָּאֲבָדוֹ וְנִעְקְרוּ
מִשְׁנֵי עוֹלָמוֹת. וְעִכְשָׁו אֲשָׁאֵל אֶתְכֶם, בְּנֵי וּבְנוֹתֵי
הַיְיָרִים! הֵישׁ שְׁטוֹת גְּדוּלָּה מִחֲכָמָה כְּזוֹ, שֶׁחָשַׁב כָּל
יָמָיו חֲכָמוֹת, עַד שֶׁהִמְצִיא כְּלִים גִּפְלָאִים, וְכָל כְּוִנָּתוֹ
הִיָּתָה לְהִרְבּוֹת כְּבוֹדוֹ וְעֲשָׂרוֹ, וּלְבַסּוֹף גָּפַל כְּתוּא מִכְמָר
עַל-יְדֵי-זֶה דִּיקָא, וּמְאוּמָה לֹא נָשָׂא בְעַמְלוֹ — לֹא
בְּעוֹלָם הַזֶּה וְלֹא בְּעוֹלָם הַבָּא, כִּי אַחֲרִיתוֹ עֲדֵי אוֹבֵד;
כִּי עַל-יְדֵי חֲכָמְתוֹ נִתְגָּאָה וְחִפָּה דְבָרִים אֲשֶׁר לֹא-כֵן עַל
הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְעַל תּוֹרָתוֹ וְעַל עֲמוֹ הַקְּדוֹשׁ הַנּוֹבְחָר, כִּי
דָּמָה בְּלִבּוֹ בְּגִדְל גְּאוּתוֹ וּזְדוּן לְבָבוֹ, שֶׁכְּמוֹ שֶׁבֶּא
בְּדַעְתּוֹ וְחֲכָמְתוֹ לְהִמְצִיא כְּלֵי זֶה הַנִּפְלָא, כֵּן הוּא יָכוֹל
לְעֲלוֹת עַל בְּמַתִּי עֵב, לְדַמּוֹת בְּדַעְתּוֹ סְבָרוֹת עַל אֵל
עֲלִיּוֹן יִתְבָּרַךְ. אוֹי לָהֶם וְאוֹי לְחֲכָמְתָם הָרָעָה, וְהֵמָּה
בְּעָרִים וְלֹא יוֹדְעִים, כִּי גַם זֹאת מֵאֵת הַיְיָ"ה צְבָאוֹת
יִצְאָה, שֶׁהִגִּיעָה הָעֵת שֶׁיֵּצֵא כְּלֵי כְּזֶה לְעוֹלָם, עַל-כֵּן
שָׁלַח בְּדַעְתָּם זֹאת, שֶׁיָּבֹאוּ עַל חֲכָמָה וְתַחֲבוּלָה זֹאת
לְהִמְצִיא הַכְּלֵי זֶה, כִּי הֵם כְּגִרְזוֹן בְּיַד הַחוֹצֵב בּוֹ, וְלֹא
הָיָה לָהֶם לְהִתְגָּאוֹת עַל-יְדֵי-זֶה, וְלָבֹא לִיְדֵי כְּפִירוֹת
בְּהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וּבְתוֹרָתוֹ הַקְּדוֹשָׁה וּבְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל, עִם
הַנּוֹבְחָר, עַל-יְדֵי-זֶה, אֲשֶׁר עַל-יְדֵי-זֶה נִהְפָּךְ הַגִּלְגָּל
עֲלֵיהֶם, וְנִעְקְרוּ עַל-יְדֵי חֲכָמְתָן שֶׁל עֲצָמָן דִּיקָא. עַל-כֵּן
הָעֲצוֹת וְהַחֲכָמוֹת שֶׁל הָעוֹלָם שָׂאִין פּוֹעֲלִים עַל-יְדֵי
אֵלוֹ הָעֲצוֹת לְהִתְקַרֵּב לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְזִכּוֹת לְחַיִּים

נְצַחִיִּים, אֵלֹהֵי הָעֲצוֹת אֵינָן עֲצוֹת כָּלֵל, מְכַל שְׁכֵן וְכָל שְׁכֵן כְּשִׁמְתֵרְחֻקִּים עַל-יְדֵי אֵלֹהֵי הָעֲצוֹת מִהֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, שְׁבוּדָאֵי אֵלֹהֵי הָעֲצוֹת אֵינָן נִקְרְאוֹת בְּשֵׁם עֲצוֹת כָּלֵל, וְעַל עֲצוֹת כְּאֵלֹהֵי נֶאֱמַר (דְּבָרִים לב, כח): "כִּי גוֹי אֲבָד עֲצוֹת הַמָּה", וּכְתִיב (מִשְׁלֵי כא, ל): "אֵין חֲכָמָה וְאֵין תְּבוּנָה וְאֵין עֲצָה לְנֶגֶד הַיָּיִהּ"; הַיָּנוּ כְּשֶׁהוּא נֶגֶד הַיָּיִהּ הַבְּרוּךְ הוּא וּבְרוּךְ שְׁמוֹ, שְׁאֵין מִגִּיעַ מִזֹּאת הַחֲכָמָה וְהָעֲצָה לְהִתְקַרֵּב לְהֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ, אֵין זֶה נִקְרָא בְּשֵׁם חֲכָמָה וְעֲצָה כָּלֵל, כִּי מִי שֶׁהוּא חָכֵם אֱמֵתִי, וְרוֹצֵה לֵישֵׁב דַּעְתּוֹ בְּאֱמֵת, וּלְהִסְתַּכֵּל עַל עֲצָמוֹ וְעַל תְּכֵלִיתוֹ בְּאֱמֵת, וְאֵינוֹ רוֹצֵה לְהִטְעוֹת אֶת עֲצָמוֹ, בּוּדָאֵי רְאוּי לֹו שְׁיִחְשֵׁב רַק תְּחִבּוּלוֹת וְעֲצוֹת אֵיךְ לְהִנָּצֵל מִן הַשְּׂאוּל תְּחִתִּיּוֹת וּמִתְחַתִּיו, כִּי זֶה רוֹאֶה כָּל אָדָם, מְכַל שְׁכֵן מִי שֶׁהוּא חָכֵם קָצֵת, וְגֹדֵל גְּנוּת זֶה הָעוֹלָם שֶׁהוּא מְלֵא יְגוּנוֹת, וְכָל יָמָיו כְּעֵס וּמְכַאוּבִים. וְכִמוֹ שֶׁאָמַר הַחֲכָם מְכַל אָדָם (קֹהֶלֶת ב, כג): "גַּם כָּל יָמָיו מְכַאוּבִים וְכְעֵס" וְגו', וּכְתִיב (אִיּוֹב יד): "אָדָם לְעֵמֶל יוֹלֵד קֶצֶר יָמִים וְשִׁבַּע רִגְזוֹ", וְאֵין שׁוֹם אָדָם בְּעוֹלָם שְׁיִהְיֶה לֹו נַחַת וְטוֹב בְּזֶה הָעוֹלָם הַמָּר הַמְּלֵא יְסוּרִים מִתְחַלָּה וְעַד סוּף, שְׂאֵי אֶפְשָׁר לְבַאֵר בְּכֵתֵב, וְגַם אֵין צָרֵךְ לְבַאֵר לְמִי שֵׁישׁ לֹו מַח בְּקִדְקִדּוֹ קָצֵת, וְסוּף הָאָדָם לְמוֹת, וּמָה יִתְרוֹן לְאָדָם בְּכָל עֵמֶלוֹ אֲשֶׁר יַעֲמַל תְּחַת הַשָּׁמֶשׁ?! וְעַל-כֵּן בּוּדָאֵי הָיָה רְאוּי לְכָל הַחֲכָמִים שְׁיִישׁ לָהֶם שְׁכָל

גדול, אפלו לחכמי אמות העולם, שיתקבצו כלם יחד, ויחשבו מחשבות חכמות ותחבולות בדרך האמת לאמתו, מהו התכלית של זה העולם, ובשביל מה נברא האדם ולבלות ימים ושנים על זה כמו שעשה אברהם אבינו וכל האבות קדם מתן תורה מכל שכן וכל שכן אנחנו עם קדוש בני ישראל שכבר זכינו לקבל העצות הקדושות במה לזכות לחיי עולם, דהינו על-ידי התורה הקדושה על-ידי תרי"ג עטין דאורייתא בודאי ראוי לנו לשום כל חכמתנו ודעתנו לקיים את כל דברי התורה הקדושה בתמימות ובפשיטות ללמד וללמד לשמר ולעשות, ולקיים את כל דברי תלמוד תורתו הקדושה. כי זאת החכמה הגדולה מכל החכמות והעצות האמתיות כשזוכה על-ידי חכמתו ועצתו לקיים את התורה בפשיטות, אשרי לו! ועל-כן התחיל דוד המלך, עליו השלום, ספרו ספר התהלים: "אשרי האיש אשר לא הלך בעצת רשעים ובדרך חטאים לא עמד ובמושב לצים לא ישב", כי צריכין להתרחק מעצת רשעים בתכלית הרחוק, כי כל עצתם להרע, אף-על-פי שלפעמים נדמה עצתם לאיזו חכמה, אבל מאחר שאחריתה מרה פלענה, כי "אחרית רשעים נכרתה" (תהלים לו, לח); בודאי צריכים לברח מאד מעצות כאלו כבורח מן האש; ועל-כן מה שנחשב בשם עצמה, הוא כשזוכין לעצה שלמה באמת,

אֵיךְ לַעֲבֹד אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּאַמֶּת, וְאֵיךְ שְׁיָשׁוּב מִנִּי
 חֲשׂוֹךְ כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִמְּקוֹם שְׁנֹלְכָד לְשֵׁם, כְּדִי לְהַצִּיל
 נַפְשָׁם מִנִּי שַׁחַת לְאוֹר בְּאוֹר הַחַיִּים, אֲשֶׁר רַק זֶה נִקְרָא
 בְּשֵׁם יַעֲזֶה בְּאַמֶּת, וְזֶה בְּחִינַת כְּלָלִיּוֹת הַתּוֹרָה שְׁנִקְרָא
 בְּשֵׁם יַעֲזֶה, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (מְשָׁלִי ח, יד): "לִי יַעֲזֶה
 וְתוֹשָׁיָה", שֶׁהַתּוֹרָה הִיא תְּרִי"ג עֲטִין דְּאוֹרֵיָתָא (זִהַר יְתִרו
 פב:). וְיַעֲזֶה כְּזֹאת אֵי אֶפְשָׁר לְהַשִּׁיג, כִּי אִם עַל-יַדֵּי
 אֲמוּנַת חֲכָמִים, וְלְהִתְקַרֵּב אֲלֵיהֶם וְלִתְלַמְּדֵיהֶם
 וְלִסְפָּרֵיהֶם הַקְּדוּשִׁים, שֶׁהֵם מְלֵאִים יַעֲזוֹת אֲמִתּוּת
 יַעֲזוֹת עֲמֻקּוֹת. כִּי גַם בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּעֲצֻמוֹ יֵשׁ
 כֹּפֶה וְכֹפֶה יַעֲזוֹת שֶׁהַבַּעַל-דְּבָר מִתְעַרֵּב בָּהֶם וּמְהַפֵּךְ
 אוֹתָם לְרָעָה. כִּי הַתּוֹרָה יֵשׁ בָּהּ שְׁנֵי כַחוֹת זָכָה גַּעֲשֶׂה
 לוֹ סֵם חַיִּים לֹא זָכָה גַּעֲשֶׂה לוֹ סֵם הַמּוֹת (יוֹמָא עב:). כְּמוֹ
 שְׁפָתוֹב (הוֹשַׁע יד, י): "צְדִיקִים יִלְכוּ בָּם וּפְשָׁעִים יִכְשְׁלוּ
 בָּם"; וְעַל-כֵּן צָרִיכִין לְשַׁמֵּשׁ הַרְבֵּה צְדִיקִים וְכֹשֵׁרִים
 אֲמִתִּיִּים, שֶׁהֵם בְּבְחִינַת מִשָּׁה רַבְּנוּ רַעֲיָא מְהִימְנָא, כְּדִי
 לְזַכּוֹת לְיַעֲזוֹת שְׁלֵמוֹת אֲמִתּוּת בְּכָל יוֹם וּבְכָל יַעֲזֶה
 וּבְכָל שָׁעָה; וּבְאַמֶּת עֵקֶר הַקְּלָקוּל הַתְּחִיל מֵיַעֲזוֹת רָעוֹת
 שֶׁהֵם יַעֲזוֹת הַנְּחָשׁ הַקְּדָמוֹנִי בְּחִינַת (בְּרַאשִׁית ג, יג): "הַנְּחָשׁ
 הַשִּׂיאֲנִי" וְגו', וּמֵאֵז נִתְקַלְקַל הָעוֹלָם, וְעֵקֶר הַתְּקִיּוֹן
 הַתְּחִיל מֵאַבְרָהָם אָבִינוּ שֶׁמִּמֶּנּוּ הַתְּחִיל הַמְּשַׁכַּת הַתּוֹרָה
 בְּעוֹלָם, שְׁנִקְרָא יַעֲזֶה, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (מְשָׁלִי ח, יד): "לִי
 יַעֲזֶה וְתוֹשָׁיָה", בְּחִינַת תְּרִי"ג עֲטִין, כִּי אֲבָרְהָם זָכָה

שְׁהִיּוּ כְּלִיּוֹתָיו נוֹבְעוֹת חֲכָמָה, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ
הַקְּדוּשִׁים (בְּרֵאשִׁית רַבָּה, פְּרָשָׁה צֵה, סִימָן ג'); כְּלִיּוֹתָיו דִּיקָא,
כִּי הַכְּלִיּוֹת יוֹעֲצוֹת (בְּרֵכּוֹת ס.א.); וְשֵׁם עֶקֶר גָּמַר שְׁלֵמוֹת
הַחֲכָמָה, כְּשֶׁזּוֹכִין עַל-יְדֵי הַחֲכָמָה לְעֲצוֹת אֲמִתִּיּוֹת,
שֶׁיִּנְצַל עַל יָדָם מְרוֹחַ סְעָרָה שֶׁל זֶה הָעוֹלָם, וְלִהְצִלִּיחַ
עַל יָדָם לְנֻצַח. וְעַל-כֵּן אַבְרָהָם זָכָה שֶׁנִּקְרָא יוֹעֵץ
לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא כְּבִיכּוֹל, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (יִשְׁעִיָּה מ, יד):
"אֶת מִי נוֹעֵץ וַיְבִינֵהוּ" וְגו', וְכָתִיב (שָׁם, שָׁם יג): "וְאִישׁ
עֲצָתוֹ יוֹדִיעֵנוּ", שֶׁזֶּה נֶאֱמַר עַל אַבְרָהָם אָבִינוּ, כְּמוֹ
שֶׁפָּרַשׁ רַש"י שָׁם. וְכֵן כָּל הַצְּדִיקִים נִקְרָאִים יוֹעֲצִים,
כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (דְּבָרֵי הַיָּמִים ד, כג): "הִמָּה הַיּוֹצְרִים וַיִּשְׁבִּי
נֹטְעִים וַיְגַדְּרָה עִם הַמֶּלֶךְ בְּמִלְאֲכָתוֹ"; כִּי בָהֶם נִמְלָךְ
וְנִתְיַעַץ בְּבְרִיאַת עוֹלָמוֹ, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים
(בְּרֵאשִׁית רַבָּה, פְּרָשָׁה ח, סִימָן ז'): וְעֶקֶר חֲרַבֵּן-בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ
וְגַלוּת יִשְׂרָאֵל מֵאַרְצָם הוּא בְּחִינַת פָּגַם הָעֲצָה שֶׁנִּחְלָקָה
לְשָׁנִים, שֶׁבָּא עַל-יְדֵי פָּגַם אֱמוּנַת חֲכָמִים, שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה
מִגְרָשִׁין יִשְׂרָאֵל מֵאַרְצָם, וְעַל-יְדֵי-זֶה מִתְּפַשְׁטִים
הַמֵּינִים וְהָאֲפִיקוֹרְסִים וְהָעַרְב־רַב בֵּין נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל,
וּמַעֲבִירִים אוֹתָם עַל דָּתָם, וּמְכוֹלְלִים אוֹתָם בֵּין גּוֹיִים,
רַחֲמָנָא לִישְׁזַבְּן, וּמִתְלוֹצְצִים מִכָּל הַקְּדוּשׁ לְעַם יִשְׂרָאֵל,
שֶׁמִּשָּׁם נִמְשָׁכִים כָּל הַצָּרוֹת וְהַיְסוּרִים, שֶׁנַּשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל
סוֹבְלִים, כִּי אֵלּוּ הָרָשָׁעִים הָאֲרוּרִים, הַלּוֹעֲגִים עַל דְּבָרֵי
חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים, וּמִתְלוֹצְצִים מִכָּל הַקְּדוּשׁ לְעַם

יִשְׂרָאֵל, הֵם מְזַרְעֵי הַמֶּן-עֵמֶלֶק, כִּי אֵינָם יְהוּדִים כָּלֵל; וְזֶה בְּרוּר, שְׁמִי שְׁמַתְחֻצֵּף נֶגְדַת הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה וְנֶגְדַת חֻכְמֵי יִשְׂרָאֵל, שֶׁהֵם בְּחִינַת מִשְׁה רַבְּנֵנוּ, וּמְדַבֵּר כָּל דְּבָר אָסוּר, רַחֲמָנָא לִישְׁזַבֵּן, כָּלִפִּי מַעֲלָה, זֶה בְּרוּר כְּשֶׁמֶשׁ, שֶׁהוּא אֵינוֹ יְהוּדִי כָּלֵל, אֲלֵא רָשַׁע אָרוּר, מְזַרְעֵי הַמֶּן-עֵמֶלֶק, עַרְב־רַב שֶׁנִּתְעַרְבוּ עִם נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל מֵאֵז עֲלוֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (שְׁמוֹת יב, לח): "וְגַם עַרְב־רַב עָלָה עִמָּהֶם" וְגו', שֶׁמָּהֶם סָבְלוּ עִם יִשְׂרָאֵל בְּמִדְבָּר, וְהֵם אֲשֶׁר פָּגְמוּ בְּאֱמוּנַת חֻכְמֵי, וְדִבְרוּ עַל מִשְׁה רַבְּנֵנוּ מֵה שֶׁדִּבְרוּ, וְהֵם גָּרְמוּ בְּמִי מְרִיבָה שֶׁיִּכָּה מִשְׁה רַבְּנֵנוּ אֶת הַסֵּלַע, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (בְּמִדְבָּר יט, ג): "וַיִּרְבֵּה הָעָם עִם מֹשֶׁה וְגו', וַיָּרֶם מֹשֶׁה אֶת יָדוֹ וַיַּךְ אֶת הַסֵּלַע בְּמִטְהוֹ פַּעַמִּים", וְדָרְשׁוּ חֻכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (שְׁמוֹת רַבָּה, פָּרָשָׁה ו', סִימָן ב') עַל הַפָּסוּק (קִהְלֵת ז, ז): "הָעֶשְׂק יְהוֹלֵל חָכָם" — זֶה מֹשֶׁה, עַד שֶׁמֹּשֶׁה רַבְּנֵנוּ בְּעֶצְמוֹ פָּגַם גַּם-כֵּן אֵיזָה פָּגַם דַּק, בְּעֵנִין הַתְּקוּן שֶׁל אֱמוּנַת חֻכְמֵי, שֶׁהָיָה צָרִיף לְהַמְשִׁיף מֵיָם מִן הַסֵּלַע לְבָלִי לְהַכּוֹתָהּ, וּמֵאֵז שֶׁהִכָּה אֶת הַסֵּלַע, נִמְשָׁךְ פָּגַם אֱמוּנַת חֻכְמֵי, שֶׁגָּרְמוּ לוֹ הָעַרְב־רַב, וּמִשָּׁם סוּבְלִים נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל בְּכָל הַדּוֹרוֹת; כִּי בְּאֵמַת אִם לֹא הָיָה מֹשֶׁה רַבְּנֵנוּ מִכָּה אֶת הַסֵּלַע, לֹא הָיוּ צָרִיכִין לְהַתְיַגֵּעַ בַּתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, כְּמוֹכָא (תְּקוּנַיִיזֶהר, תְּקוּן כֵּא): אֲלֵמַלֵּא לֹא הִכָּה מֹשֶׁה בְּצוּר לֹא הָיוּ טְרַחֲוֵי רַבָּנָן בְּשִׁמְעָתָא; וּמֵאֵז שֶׁמֹּשֶׁה רַבְּנֵנוּ הִכָּה

בְּסֵלַע, צְרִיכִין רַבּוּי סְפָרִים קְדוּשִׁים לְתַקֵּן אֶת פְּגָם
 אֲמוּנַת חַכְמִים, וַיִּבְאֲרוּ לָנוּ אֶת דְּבָרֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה.
 וְלָכֵן עָקַר הַתְּקוּן עַל-יְדֵי הַסְּפָרִים הַקְּדוּשִׁים שֶׁל
 הַתּוֹרָה, שְׁמַחְדָּשִׁין הַצְּדִיקִים וְהַחַכְמִים שֶׁבְּכָל דּוֹר
 וְדוֹר. וְכֹלָם נִצְרָכִין לְהַעוֹלָם, וְאִסּוּר לְלַעַג עַל שׁוֹם
 סֵפֶר, כִּי יֵשׁ סְפָרִים וְעֵתִידִים לְהִיּוֹת סְפָרִים, וְכֹלָם
 צְרִיכִין לְהַעוֹלָם, כַּמּוּבָא בְּדְבָרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּשֵׁי-מוֹהַר"ן,
 חֵלֶק א', סִימָן סא); וּמִי שְׁלוּעַג עַל דְּבָרֵי חַכְמִים, נִדוּן
 בְּצוּאָה רוֹתַחַת, הֵינּוּ שְׁעוֹלִין לוֹ עֲשָׁנִים סְרוּחִים בְּמַחוּ.
 וְזֶה סִימָן שֶׁכָּל אֱלוֹ הַלּוֹעֲגִים וְצוֹחֲקִים עַל סְפָרִים
 קְדוּשִׁים הַמְּגַלִּים אֶת אֲמִתַּת מְצִיאוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, שֶׁהֵם
 מֵאוֹתָם שֶׁהַעֲנַן פּוֹלֵטָן, כִּי נִפְגְּמוּ בְּפָגַם הַבְּרִית, וְהֶמֶן-
 עֲמֵלֵק תִּפְסֵם בְּמַצּוֹדָתוֹ, וְצְרִיכִין לְהִזָּהֵר מְאֹד לְהִתְרַחֵק
 מֵאֱלוֹ הָאֲנָשִׁים, אֲשֶׁר לוֹעֲגִין עַל דְּבָרֵי חַכְמִים,
 וּמִתְלוֹצְצִים מִסְּפָרִים קְדוּשִׁים, כִּי הֵם בּוֹדֵאֵי פְּגוּמִים
 בְּפָגַם הַבְּרִית עַד מְאֹד, וּמְגַשְׁמִים בְּתֵאֵוָה זֹו מְאֹד,
 רַחֲמָנָא לִישְׁזַבֵּן, כִּי אִי אֶפְשָׁר לְדַבֵּר עַל סְפָרִים קְדוּשִׁים
 הַמְּגַלִּים אֶת אֲמִתַּת מְצִיאוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, אִם לֹא פָּגְמוּ
 בְּפָגַם הַבְּרִית, וְעָשׂוּ מַעֲשִׂים מְגִנִּים עַד מְאֹד, וְהֵם
 יוֹנְקִים חַכְמָתָם הַטְּמֵאָה מִהֶמֶן-עֲמֵלֵק, וְעַל-כֵּן רָצָה
 הֶמֶן-עֲמֵלֵק לְהִתְגַּבֵּר עַל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל דִּיקָא בְּחֻדְשׁ
 אָדָר, וּכְשֶׁהִפִּיל פּוֹר וְנָפַל הַגּוֹרֵל עַל חֻדְשׁ אָדָר, שְׁמַח
 מְאֹד; כִּי חָשַׁב, מֵאַחַר שֶׁבְּחֻדְשׁ זֶה חֻדְשׁ אָדָר, נִסְתַּלֵּק

מִשֶּׁה רַבֵּנוּ, עַל-יְדֵי-זֶה יִהְיֶה יְכוּל לְהַתְּפֹשֵׁט עַל נַשְׁמוֹת
 יִשְׂרָאֵל וּלְהַתְּגַבֵּר עֲלֵיהֶם, עַל-יְדֵי פָגַם אַמוּנַת חֻכְמִים,
 שִׁיחֲשָׁבוּ כְּאִלוּ מִשֶּׁה רַבֵּנוּ כְּכֹר נִסְתַּלַּק מִן הָעוֹלָם, אֲבָל
 לֹא יָדַע, שְׁבָזוּ בְּאָדָר מֵת מִשֶּׁה רַבֵּנוּ, וּבְזוֹ בְּאָדָר נוֹלַד
 מִשֶּׁה רַבֵּנוּ; הֵינּוּ כִּי בַיּוֹם שֶׁמֵּת הַצַּדִּיק הָאֵמֶת בְּחִינַת
 מִשֶּׁה רַבֵּנוּ, בּוֹ בַיּוֹם הוּא נוֹלַד מִחֲדָשׁ; כִּי גְדוּלִים
 צַדִּיקִים בְּמִיתָתָן יוֹתֵר מִבְּחֵייהֶם (חֲלִיז ז:); וּמֵה שְׂאִין
 יְכוּלִים לְגַמֵּר בְּחֵייהֶם מִחֲמַת רַבּוּי עוֹנוֹת יִשְׂרָאֵל,
 רַחֲמָנָא לְצַלָּן, הֵם גּוֹמְרִים אַחַר מִיתָתָם דִּיקָא; כִּי מִשֶּׁה
 רַבֵּנוּ עַל-יְדֵי הַסְּתַלְקוֹתוֹ, תִּקַּן הַפָּגַם שְׁלוֹ שֶׁל הַכְּפֹאֶת
 הַסֵּלַע, וְזֶה שְׁכַתּוּב (בְּמִדְבָּר כ, יג): "הִמָּה מִי מְרִיבָה וְגוֹ'
 וַיִּקְדַּשׁ בָּם"; וַיִּקְדַּשׁ דִּיקָא, שְׁמִשֶּׁה וְאַהֲרֹן נִכְלְלוּ
 בְּהַסְּתַלְקוֹתָם בְּתַכְלִית הַכְּלָלִיּוֹת שֶׁל שְׁכַל הַכוֹלָל כָּל
 הַשְּׁכָלִיִּים, שֶׁהוּא בְּחִינַת קֹדֶשׁ הַקְּדוּשִׁים, שְׁשֵׁם הוּא
 שְׁכַל עֲלִיוֹן וְגַבְהָ מְאֹד מְאֹד, שְׁמִשֵּׁם מִמְּשִׁכִּין תִּקּוּן
 וְהַמְּתָקָה לְכָל הַדִּינִים שְׁבַעֲוֹלָם, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה עָקַר
 תִּקּוּן הָעֲצָה הַשְּׁלֵמָה, עָקַר תִּקּוּן אַמוּנַת חֻכְמִים לְדוֹרוֹת
 עוֹלָם; כִּי אַז בַּיּוֹם הַסְּתַלְקוֹתוֹ — ז' אָדָר, הַמְּשִׁיךְ
 תִּקּוּן נִפְלָא וְנוֹרָא מְאֹד בְּנַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, שְׁכַל מֵה
 שְׁנַתְּרַבִּין חֲלוּקֵי דַעוֹת בֵּין הַחֻכְמִים יוֹתֵר, כְּמוֹ-כֵן
 יִתְּרָבוּ סְפָרִים קְדוּשִׁים יוֹתֵר בְּעוֹלָם, עַל-יְדֵי צַעֲקָתָם
 וּתְשׁוּבָתָם שֶׁל יִשְׂרָאֵל אֱלִיו יִתְּבַרֵךְ, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה תִּהְיֶה
 נְשַׁלְמַת הַתּוֹרָה יוֹתֵר וְיוֹתֵר, כִּי עַכְשָׁו אַחַר שְׁהִכָּה מִשֶּׁה

הצור, וצריכים החכמים לטרח בהלכה לבררה, על-
 ידי-זה נתרבו ספרים קדושים הרבה מאד בישראל,
 שהם כל ספרי התלמוד בבלי, ירושלמי, תוספתא,
 מכילתא, ספרא, ספרי וכל המדרשים כלם ומפרשיהם
 ומבאריהם הקדושים, ועל-ידי-זה נשלמת התורה בכל
 פעם יותר ויותר, ונכללת באבן שתיה, בבחינת קדש
 קדשים, שכל העליון, בבחינת: ויקדש בם, שדיקא
 על-ידי הסתלקות משה רבנו בז' אדר, המשיך תקון
 כזה, שבכל דור ודור יקומו צדיקים קדושים וחכמים
 אמתיים, ויחדשו ויבארו בתורה הקדושה, חדושים
 ובאורים כאלו, שעל ידם יוכלו להעלות ולהגביה את
 כל הנפשות הירודות והנפולות, שעל-ידי-זה הוא תקן
 פגם אמונת חכמים, פגם הפאת הסלע, ולכן צריכין
 להזהר מאד לא לדבר על שום ספר היוצא בעולם,
 המגלה ומפרסם את אמתת מציאותו יתברך, וכן על
 שום ספר המבאר את הלכות התורה, וצריכין להזהר
 בזה מאד מאד, כי מי שלועג על דברי חכמים,
 ומתלוצץ מספרים חדשים, הוא בכלל המן-עמלק,
 שחשב שמשה רבנו נסתלק כבר מן העולם. ודבר זה
 צריכין לזכר היטב, אשר דיקא בז' אדר יום שנסתלק
 בו משה רבנו, בו ביום בז' אדר נולד משה רבנו, והוא
 נמצא אתנו, עמנו ואצלנו בכל דור, כי אתפשטותא
 דמשה בכל דרא ודרא (תקוני-זהר, תקוני סט); ודבר זה אנו

רואים בחוש, שבכל דור ודור עומדים וחולקים על
 הצדיקי אמת וחכמי הדור, המגלים ומפרסמים את
 אמתו יתברך, ומחברים ספרים קדושים המבארים
 ומפרשים את דברי תורתנו הקדושה, ומרב מחלוקות
 ומריבות עליהם מתפשטת זהמת קלפת המן-עמלק
 עם ספרי פסולים, מינים ואפיקורסים, עם ספרי נאוף,
 שקוץ, תעוב, ערם וזהום וכו', עד שכמעט כמעט
 נחרב העולם, שמתקים רק על-ידי הצדיקים הקדושים
 וחכמים אמתיים, המחברים ספרים קדושים, להעמיד
 את הדת על תלה, והם אשר מפרסמים את התורה
 בנשמות ישראל, ואלמלא גדל כח הצדיקים הקדושים
 והחכמים האמתיים, לא היה נשאר, חס ושלום, שריד
 ופליט, רחמנא לישזבן, וכו', על-ידי גדל ההתגברות
 של זהמת קלפת המן-עמלק, שהם הערב-רב,
 המתערבים בין נשמות ישראל, וממלאים את כל
 הארץ עם מינות, כפירות ואפיקורסות, נאוף, שקוץ
 ותעוב; כי בכל יום יוצאים כל מיני זבל, עתונים
 וחוכרות של שקוץ, תעוב וזהום של נאוף, ואין פוצה
 פה ומצפצף על זה, אלא כל אחד קונה את זה, וקורא
 בזה, שעל-ידי-זה הוא ממלא עצמו עם דעות נפסדות,
 רחמנא לישזבן. אבל הצדיקים בגדל כחם, מכניסים
 הרהורי תשובה בישראל בכל הנלוים אליהם באמת.
 וכל מה שנתרבה המחלקת ביותר, הם צועקים

וזוּעָקִים וּמִתְחַנְנִים, וְשָׁבִים לְהֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ בְּיֹתֵר, וְהֵם
 מִחֲבָרִים סִפְרִים חֲדָשִׁים, הַמְּגִלִּים עֲצוֹת אֵיךְ לָשׁוּב
 אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְנִשְׁלַמֶּת הַתּוֹרָה בְּיֹתֵר, עַד שֶׁנִּכְלָלִין
 בְּשֶׁכַל הָעֲלִיּוֹן הַנִּמְשָׁךְ מִקֶּדֶשׁ הַקְּדוֹשִׁים, שֶׁמִּשָּׁם
 הַהִמָּתְקָה שֶׁל כָּל מֵינֵי דֵינִים שֶׁבְּעוֹלָם, וְעַל-כֵּן, בְּנֵי
 וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים! רְאוּ לְהִתְחַזֵּק בְּאַמוּנַת חֻכְמִים, וְתִדְעוּ
 אֲשֶׁר מֹשֶׁה רַבֵּנוּ נִמְצָא בֵּין עַם יִשְׂרָאֵל עַל-יְדֵי הַתּוֹרָה
 הַקְּדוּשָׁה, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (מְלָאכִי ג, כב): "זָכְרוּ תּוֹרַת
 מֹשֶׁה"; וְכָל צַדִּיק וְחָכֵם שֶׁבְּדוֹר נִקְרָא מֹשֶׁה, כְּמוֹ
 שֶׁאָמְרוּ חֻכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (שַׁבַּת קא:): מֹשֶׁה שֶׁפִּיר
 קָאֵמַרְת; וְאָמְרוּ חֻכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (סוֹטָה יג:): מֹשֶׁה לֹא
 מֵת אֶלָּא עוֹמֵד וּמִשְׁמֵשׁ בַּמְּרוֹם, וְכָל קִיּוּם הָעוֹלָם הוּא
 רַק בְּזִכּוֹת מֹשֶׁה רַבֵּנוּ, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֻכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים
 (בְּרֵאשִׁית רַבָּה, פָּרָשָׁה א', סִימָן ה'): הָעוֹלָם וּמְלוֹאוֹ לֹא נִבְרָא
 אֶלָּא בְּזִכּוֹת מֹשֶׁה; וְלִכֵּן עֲכָשׁוּ בְּז' אָדָר הוּא עֵת רְצוֹן
 גְּדוֹל לְפַעַל כָּל מֵה שֶׁצָּרִיכִין, וְעַל-כֵּן רָאוּי לְנַצֵּל אֶת
 הַיּוֹם הַקְּדוֹשׁ הַזֶּה, וּלְבַקֵּשׁ וּלְהִתְחַנֵּן לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ אֶת
 כָּל מֵה שֶׁצָּרִיכִין, וְזֶה אֲשֶׁר תִּקְנוּ הַצַּדִּיקִים אֶת יוֹם ז'
 אָדָר יוֹם תְּעִנִּית וּתְפִלָּה, יוֹם שֶׁל תְּשׁוּבָה וּצְדָקָה, וְכֵן
 נוֹהֲגִים לַעֲשׂוֹת כְּנִסִּים לְכַנֵּס אֶת נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל יַחַד
 לְהִתְעוֹרֵר בְּתְשׁוּבָה, וְכֵן נוֹהֲגִים אֲנִשֵׁי חֲבָרָא קְדִישָׁא דֵי
 בְּכָל אֲתָר וְאֲתָר לְהִתְכַנֵּס יַחַד, וּלְעוֹרֵר אֶת כָּל הַחֲבָרִים
 לְתִקּוּן הַמַּעֲשִׂים, וּלְעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה וּלְהִרְבּוֹת בְּמַעֲשִׂים

טובים; כי דיקא ביום הזה מסגל מאד שיתקבל
 התפלה. והתשובה והצדקה לפניו יתברך, כי אלמלא
 זכותו של משה רבנו — רעיא מהימנא, לא היה נשאר
 שריד ופליט וכו'. ולכן אשרי מי שמוצל את היום
 הקדוש והנורא הזה — ז' אדר, בתורה ובתפלה
 ובצדקה ובתשובה ובמעשים טובים, ועושה
 התעוררות בין נשמות ישראל שיחזרו בתשובה
 שלמה, שאז זכותו של משה רבנו — רעיא מהימנא,
 תגן בעדו, ויזכה לחזות בנעם הוי"ה ולבקר בהיכלו
 תמיד; אשרי לו בזה ואשרי לו בכא.

תם ונשלם, שבה לאל בורא עולם!

תפלה נוראה ונפלאה מאד לאמרה בז' אדר

יסדה ותקנה הגאון הקדוש אור נפלא

מורנו רבי נתן מברסלב זי"ע

(העתק מספר לקוטי-תפלות, חלק ב', תפלה כ"ח)

"רעה ישראל האזינה, נוהג בצאן יוסף, יושב
 הכרובים הופיעה"; רבנו של עולם, מלך
 מנהיג ומושל, מלא רחמים, אשר חמלת עלינו
 בחמלתך הגדולה, ושלחת לנו מושיע ורב גואל ישראל
 וקדוש, הוא משה רבנו, עליו השלום, אשר הוציאנו
 מאפלה לאורה, מהשך לאור גדול, ונתן לנו את
 התורה, והאיר עינינו והודיענו אמתת אמונתך
 הקדושה, ומעצם גדלתו הנפלאה, היה יכול להאיר גם
 בהפחות שפפחותים פמונו היום, להודיע לכל גדלתך
 וגבורתך, לפקח עינים ערות, להאיר עיני כל ישראל,
 אפלו אותם שהם בכחינת רגלין, שיוכלו להעמיק
 בדעתם להשיג התכלית האמתית מכל הפרזאים
 שבעולם, לדעת ולהפיר אותך התברך לנצח, עליידי
 כל הבריות שבעולם, ולהתקרב אליי ולהתדבק בך
 באמת; אשרי הדור שזכו למנהיג כזה, אשרי עינים
 שזכו לראותו, אשרי אזנים שזכו לשמע דברי אלהים
 חיים מפיו הקדוש והנורא, שחיתה שכינה מדברת
 מתוך גרונו.

"ועתה יהוה אלהינו אבינו אתה"; הט אזנך לשועתנו,
 "פקח עיניך וראה שוממותינו", וחוס ורחם
 עלינו, והורנו ולמדנו מה נעשה עתה, מה נפעל עתה,
 אל מי נפנה לעזרה?! "הגידה לי שאהבה נפשי, איכה
 תרעה, איכה תרביץ בצחרים"?! הודיענו נא באיזה
 דרך נשוטט לבקש מנחוג אמתו כזה, כי לעצם
 שפלותנו חלישותנו עתה, וכלנו אין פנינו יפות כלל,
 אין מי שיוכל לעזר אותנו, כי אם רבי ומנחוג אמתו
 שיהיה באמת בבחינת משה רבנו, עליו השלום, שיוכל
 להאיר גם בנו הדעת הקדוש, שנזכה על-ידיה לבוא
 אל התכלית האמתית, לדעת ולהפיר אותך תתברך
 לנצח, על-ידי כל הפריות שבעולם, אשר כלם נבראו
 רק בשביל זה, כדי שיזכה האדם להפיר אותך על ידם,
 שזה עקר התכלית של כל הבריאה בכלל ובפרט. ואיך
 זוכין למצא מנחוג כזה?! איך איפה הוא, איך מקום
 כבודו?! איך העצה והתחבולה שנזכה למצאו?! כי אם
 אמנם גם עתה נמצאים צדיקים ומנחיגי ישראל, יהוה
 עליהם יחיו, ויאריך ימיהם ושנותיהם, אבל הלא כל
 המפרסמים כלם יודו בעצמן ולא יבושו, שאין להם זה
 הכח שהזכרנו לפניך, שהוא הכח של משה רבנו,
 להאיר בנו הדעת הזה, שישנו כל אחד ואחד התכלית
 האמתית בזה העולם מפל הדברים שבעולם, אשר לכה

נוצרנו, ועתה מה נעשה ומה נפעל, מי יקום בעדנו?!
 אזי "מי יקום יעקב כי קטן הוא"; מריה דעלמא פלא,
 מרחם על הארץ, מרחם על הבריות, אשר נחית בצאן
 עמו ביד משה ואהרן; איך רחמנותך על ישראל עם
 קדשך עתה?! "על מי נטשת מעט הצאן" היתה?! על מי
 עזבת אותנו חלוצי כח כאלה, פחותי ערך כמנו היום?!
 ראה עמידתנו דלים וריקים, אשר השחרו פנינו מפני
 חטאתינו, ונכפפה קומתנו מפני עוונותינו. אל מי
 ננוס לעזרה?! "המאם מאסת את יהודה, אם בעיון
 געלה נפשך, מדוע הביתנו ואין לנו מרפא?! קנה
 לשלום ואין טוב, ולעת מרפא והנה בעתה"; האם
 הפקרת את עמו ישראל, חלילה?! הלא כבר הבטחתנו,
 שאפלו בתקופ ירידתנו בעמק הגלות הנה בגוף ונפש
 כמזנו היום, לא תעזבנו ולא תמאסנו לעולם, כמו
 שכתוב: "ואף גם זאת בהיותם בארץ אויביהם, לא
 מאסתים ולא געלתים לבלותם, להפר בריתי אתם, כי
 אני יהוה אלהיהם". וכתוב: "ולא דבר יהוה למחות את
 שם ישראל מתחת השמים"; וכתוב: "כי לא ישש יהוה
 את עמו בעבור שמו הגדול, כי הואיל יהוה לעשות
 אתכם לו לעם"; וכתוב: "כי לא ישש יהוה עמו, ונחלתו
 לא יעזב"; וכהנה וכהנה עוד הבטחות הרבה אשר
 הבטחת את אבותינו לעזרנו ולהושיענו בכל דור
 ודור, ועתה עתה איך רחמנותך, איך נפלאותיך?! ולמה

"תהיה עדת יהוה כצאן אשר אין להם רועה"?! חוס וחמל עלינו, חוס ורחם עלינו, וזכנו ועזרנו להתפלל ולהתחנן לפניך על זה הרבה, לצעק ולזעק "זעקה גדולה ומרה", ולבכות לפניך בכל יום על זה בדמעות שלישי, עד שתחננו ותעננו ותחמל עלינו, ותתן לנו רועה ישראל, מנהיג אמתי, מנהיג רחמן כמו משה רבנו, רועה נאמן, שיוכל לעסק בתקוננו להשיבנו אליך באמת, ויאיר גם בנו השגת העתו הקדושה, ויפקח עיני דעתנו בקדשה ובטהרה גדולה, שנוזכה גם אנחנו להשיג תכלית האמתי מכל הפרואים שפעולם, ולהפיר אותך באמת, ולהתקרב אליך ולהתדבק בך לנצח:

ותעזרנו ותושיענו לקבל שבתות כראוי בשמחה וחדוה גדולה ובדבקות נפלא ברצונך הטוב, עד שנוזכה על-ידי-זה לדעת ולהשיג תכלית מעשי שמים וארץ גם בזה העולם, לדעת ולהפיר אותך באמת, על-ידי כל הדברים שפעולם ברצונך וכרצון יראיך האמתיים, עדי נזכה ליום שכלו שבת ומנוחה לחיי העולמים. מלא רחמים, יהוה, פקה עינינו, ונראה ונבין ונשפיל האמת לאמתו איך להתנהג עתה, באפן שנוזכה לבקש ולמצא מנהיג אמתי בזה, שייביאנו בחיינו לתכלית האמתי, כי אין לנו על מי להשען, כי

אִם עָלֶיךָ אֲבִינוּ שְׁבַשְׁמִים. "אֲנַחְנוּ הַחֲמַר וְאַתָּה יוֹצֵרְנוּ
 וּמַעֲשֵׂה יָדַי כְּלָנוּ עָלֶיךָ יַעֲזֹב חִלְכָה, יתּוֹם אַתָּה הֵייתָ
 עוֹזֵר"; כִּי אַתָּה לְבַד יוֹדֵעַ צְפוּן לִבְנוֹ, וְאֵיךְ לְעוֹזְרֵנוּ עִתָּה
 בְּכָל הָעֲנִינִים, וּבִכְפָּרֵט בְּעֵינֵינוּ זֶה, אֲשֶׁר כּוֹ תִלּוּי הַכֹּל,
 שְׁנֹזֶפֶה לְמִצַּא הַמִּנְחִיג הָאֲמִתִּי שֶׁהוּא בְּבַחֲיַנֵּת מִשָּׁה
 רַבְנוֹ, שִׁיּוּכָל לְחַבֵּיאֲנוּ לְתַכְלִית הָאֲמִתִּי וְהַנְצַחִי מִהֲרָה
 בְּחַיֵּינוּ, וְהַטּוֹב בְּעֵינֶיךָ עֲשֵׂה עִמָּנוּ, כִּי אֲנוּ מִשְׁלִיכִים כָּל
 יְהִבְנוּ עָלֶיךָ. "וְאֲנִי תָמִיד אֵיחָל עַד יִשְׁקוּף וְיֵרָא יְהוָה
 מִשְׁמַיִם", וְיָשׁוּב אֵלֵינוּ וְיִרְחַמֵּנוּ, וְכָאֵב אֶת בֶּן יִרְצֵנוּ,
 וְיַחְזִיר לָנוּ הָעֶטְרָה לְיִשְׁנָה, וְיִתֵּן לָנוּ רוּעָה כְּלִבְבוֹ, וְיִקְנִים
 מִהֲרָה מִקְרָא שְׁפָתוֹב: "וְנָתַתִּי לָכֶם רוּעִים כְּלִבֵּי, וְרַעוּ
 אֶתְכֶם דַּעַה וְחַשְׁכָּל"; וְתִמְחַר וְתַחֲיֵשׁ לְגַאֲלָנוּ, וְתִבְיֵא
 לָנוּ אֶת מְשִׁיחַ צְדֻקָנוּ, וְיִקְנִים מִהֲרָה: "וְחַקְמַתִּי עֲלֵיהֶם
 רַעַה אֶחָד וְרַעַה אֶתְהֵן, אֶת עַבְדֵי דָוִד הוּא יִרַעַה אוֹתְכֶם,
 וְהוּא יִהְיֶה לְהֵן לְרַעַה, וְאֲנִי יְהוָה אֶהְיֶה לָהֶם לְאֱלֹהִים,
 וְעַבְדֵי דָוִד נְשִׂיא בְתוֹכֶם אֲנִי יְהוָה דְּבַרְתִּי". וְנֶאֱמַר:
 "וְלֹא יִטְמְאוּ עוֹד בְּגִלּוּלֵיהֶם וּבִשְׁקוּצֵיהֶם וּבְכָל פְּשָׁעֵיהֶם,
 וְחֹשְׁעַתִּי אוֹתְכֶם מִכָּל מוֹשְׁבֵתֵיהֶם, אֲשֶׁר חָטְאוּ בָהֶם,
 וְטַהַרְתִּי אוֹתְכֶם, וְהָיוּ לִי לְעַם, וְאֲנִי אֶהְיֶה לָהֶם לְאֱלֹהִים,
 וְעַבְדֵי דָוִד מִלֶּךְ עֲלֵיהֶם וְרַעַה אֶחָד יְהִיָה לְכָלֶם,
 וּבְמִשְׁפָּטֵי יִלְכוּ וְחַקְתִּי יִשְׁמְרוּ וְעָשׂוּ אוֹתְכֶם, יְהוָה אֱלֹהִים
 צְבָאוֹת הַשָּׁמַיִם, הָאֵל פְּנִיךָ וְנִוְשָׁעָה":